

Plumlov

Kraj: Olomoucký

Správní obvod: Prostějov

Nadmořská výška: 340 m n. m.

Počet obyvatel: 2 289

Adresa URL: www.mestoplumlov.cz

Okres: Prostějov

GPS souřadnice: 49.466137N, 17.015016E

První pís. zmínka: 1270 (753 let)

PSČ: 798 03

Památky a zajímavosti Plumlov

Zámek Plumlov - dominanta obce a širokého okolí, postaven v manýristickém stylu v letech 1680-1688 vedle původního plumlovského hradu. Projektantem stavby byl Karel Eusebius z Lichtenštejna, který byl silně ovlivněn italskou renesancí. Se stavbou začal jeho syn, Jan Adam Ondřej z Lichtenštejna v roce 1680 a trvala téměř deset let. Původní plány na čtyřkřídlý zámek zůstaly nerealizovány, bylo postaveno jen jedno křídlo (ani to nebylo nikdy dokončeno) s překrásným sloupovím, se štukovou a freskovou výzdobou. Hrad a zámek stály vedle sebe až do roku 1801, kdy oba objekty poškodila vichřice. Tehdejší majitel, Alois z Lichtenštejna, neměl na to, aby hrad i zámek spravoval a proto hrad nechal zbořit. Roku 1850 je zámek pronajat okresnímu soudu a bernímu úřadu. V několika místnostech bývalo vězení, ostatní obyvatelné části zámku sloužily jako byty úředníků.

V roce 1931 byl zámek v rámci pozemkové reformy Lichtenštejnům zabrán a přešel do vlastnictví Státního pozemkového fondu. Ve 40. letech bylo na zámku zřízeno muzeum, které je tu až do let šedesátých, kdy zámek vlastní Vojenské lesy Plumlov. Ty jej opravují a stahují ocelovými lany, aby se nezřítily. Po Vojenských lesích Plumlov byly vlastníky zámku ještě Památkový ústav Brno a Muzeum Prostějovska; jejich prostředky však stačily sotva na nejnnutnější údržbu chátrající stavby.

V roce 1994 byl zámek předán do majetku města Plumlova. Plumlov na něm hned zahájil nejnnutnější opravy a pokračuje v nich dodnes.

Hrad Plumlov byl založen ve druhé polovině 13. století pravděpodobně českým králem Přemyslem Otakarem II. nebo jeho levobočkem Mikulášem, vévodou opavským. Po roce 1310 prodává Mikuláš I. plumlovský hrad a panství českému králi Janu Lucemburskému. Ten jej v roce 1322 (nebo roku 1325) prodává Vokovi z Kravař. Rod pánů z Kravař drží hrad až do roku 1466, kdy vymírá po meči a hrad přechází na Jana Heralta z Kunštátu, manžela Johanky, dcery posledního mužského potomka Jiřího z Kravař. Po Heraltovi, který rovněž zemřel bez mužského potomka, přechází hrad na Vratislava z Pernštejna, manžela jeho dcery Ludmily. Začátkem 16. století byl hrad přestavěn v renesanční zámek. Pernštejnové si však v té době vybudovali novou rezidenci v Prostějově a pro své finanční problémy Plumlovský zámek zanedbali; jeho úpadek dovršil požár roku 1586.

Rekonstrukci hradu zahájil až další majitel kníže Karel z Lichtenštejna, který vybudoval arkády na nádvoří a obnovil opevňovací systém. V roce 1619 vyplenilo sídlo stavovské vojsko a za třicetileté války je dobyli, vypálili a pobořili Švédové. Po skončení třicetileté války byl renesanční zámek jen provizorně opraven, v letech 1680-1688 byl v těsné blízkosti hradu postaven zámek a původní hrad byl nakonec v letech 1801-1805 zbořen. Zachovalo se z něj několik základových zdí na skalním suku

uprostřed nádvoří dnešního nového zámku.

Kostel Nejsvětější Trojice - ze 16. století. V ohradní zdi kostela zazděny dvě dělové koule a pískovcová destička, jež oznamuje, že právě z tohoto místa vedla roku 1643 švédská vojska útok na městečko a zámek.

V Plumlově jsou umístěny čtyři historické sochy, sv. Jana Nepomuckého, sv. Petra z Alcantery, sv. Floriána a sv. Antonína.

Podhradský mlýn

Pod zámek Plumlovem leží Podhradský rybník, napájeným říčkou Oklukou a potokem Osinou, z něhož se po výtoku stává říčka Hlučela. Na hrázi zde stojí tři sta let starý bývalý panský mlýn. Naposledy mlel na přelomu 19. a 20. století. Tehdy roku 1896 byl jeho provoz zrušen. Uplatnění mlýn našel roku 1920, kdy zde byla zřízena malá vodní elektrárna. Ta patřila rodině Koukalových a dosahovala výkonu kolem 45 kW. Dnes budova slouží jako penzion v nádherné rekreační oblasti v okolí Plumlovské přehrady.

